

Сөйлемнің бірыңғай мүшелері (Однородные члены предложения)

Сөйлемнің бірыңғай мүшелері — сөйлемнің бір ғана мүшесінің қызметін атқаратын, бір ғана сұраққа жауап беретін, көбінесе бір тұлғада, бір сөз табынан жасалып, бір ғана сөзге қатысты болатын сөздер тобы. Сөйлемнің барлық мүшелері де сөйлемнің бірыңғай мүшелері бола алады.

Однородные члены предложения — главные или второстепенные члены предложения, связанные в нём с одной и той же словоформой и выполняющие одну и ту же синтаксическую функцию.

Бірыңғай бастауыш	Бірыңғай баяндауыш	Бірыңғай анықтауыш	Бірыңғай толықтауыш	Бірыңғай пысықтауыш
Бүріскен <u>мад</u> мен жүдеген <u>жан</u> Абайға ой салды.	Бір батальон <u>артта</u> , <u>алыста</u> .	Жүрісіміз – кейде <u>бүлкіл</u> , кейде <u>бөкен</u> жүріс.	Түн <u>не</u> қойынды, <u>не</u> <u>өзінді</u> жұтын қоятын сияқты.	Мәкіш Абайға <u>кінәлай да</u> , <u>сынай да</u> қарады.

Бірыңғай мүшелердің жалғаулық шылаулар арқылы байланысуы			
ыңғайластық	қарсылықты	талғаулы	кезектестік
<i>да, да, та, те, және, әрі, мен, бен, пен</i>	<i>бірақ, алайда, әйткенмен</i>	<i>я, не, немесе, әлде</i>	<i>бірде, біресе, кейде</i>
<u>Асан мен Үсен</u> жұртта қалын қояды. <u>Кеше де</u> , <u>бүгін де</u> мазам болмады.	Тек жері биік болғандықтан жеміс <u>өседі</u> , <u>бірақ</u> <u>піспейді</u> .	«Мұнда <u>шөп немесе сабан</u> әкеліндер», - деді Дубровский.	Ақан <u>біресе ұшаққа</u> , <u>біресе сағатына</u> қарайды.

Бірыңғай мүшелердің тыныс белгілері				
Үтір қойылады			Үтір қойылмайды	
Бірыңғай мүшелер өзара жалғаулықсыз байланысса	Жалғаулық шылаулар бірыңғай мүшелердің арасында қайталанып келсе	Бірыңғай мүшелер <u>бірақ</u> деген қарсылықты жалғаулық арқылы байланысса	Бірыңғай мүшелердің арасында <u>мен, және, пен, бен</u> жалғаулықтары бірақ рет келсе	<u>да, әрі, не, немесе</u> жалғаулықтары қайталанбай, бірақ рет келіп тұрса
Аспан айқын, анық.	Рахима – <u>әрі</u> әнші, <u>әрі</u> биші.	Ол орта бойлы, <u>бірақ</u> толықша келген сұр жігіт еді.	Ауыл <u>мен</u> қаданың арасы алшақ екен.	Төрт бөлмелі үй салқын <u>да</u> жай